

— Iz Vremskega Britofa poročajo: Ponesrečenih rudarjev doslej še niso dobili. Rešilna delca se neprestano nadaljujejo. »Stabilimento Tecnico« iz Trsta je poslal na kraj nesreče tovorni avtomobil s sesalkami, cevni in orodjem za prebitje skal. Razumtega se je pripeljal inženir in več mehanikov ter potapljačev. Voda v rudniku počasi upada. Na kraj nesreče so dospeli še rudarski svetnik Bernheimer z Dunaja, rudarski svetnik Okorn iz Celovca in tabnik okrajnega glavarstva v Postojni. V tem rudniku se je že leta 1858, zgodila enaka nesreča. Imena ponesrečenih delavcev so: Andrej Cevna, Franc Cerkenik, Jožef Zwayner, Niko-

Kriminalna drama „Kriv“ 5 delov Francoska veseloigra Mesečniki 2 del.

velik smešni uspeh.

laj Barzak, Nikolaj Diku, Ivan Grbec, Jožef Tuk, Franc Semr, Matej Kosmač, Andrej Vatovac in Ivan Sušnik.

— 1000 delavcev obtoženih. V Peterburgu pripravljajo velikansko obravnavo. Obtoženih ni nič manj kakor 1000 delavcev, ker so stali. Novi zakon določa namreč, da je stavka kaznjivo dejanje. In zato je obtoženih 1000 delavcev in električnih tehničarjev in železniških obratov, ker so pred kratkim stavkali.

— Valdemar Psylander igra danes v drami »Pravi« v kinematografu Ideal. Poleg tega je na sporedu še 5 drugih prvovrstnih slik. Od jutri do četrtega se predvaja velikanski kriminalni roman po nedolžnem obsojenega v 5 delnih »Kriv«. Dalje telefina veseloigra »Mesečniki«. Predstave trajajo 2 uri. Vsak dan ob 3, 5, 7, 9. Zvišane cene za 10 vin. Ta spored je šolski mladini prepovedan.

— Atera Psylander, katero smo pretečeni teden omenili, se danes od Nordisk - Film komp. dementira in se pripisuje ta vest pomotni vesti nekega časopisa. Tedaj Psylander igra še nadalje vlogu pridnega soproga in očeta svojih sedmero otrok, kar mu bo gotovo doneslo več simpatij obiskovalcev kinematografa, kakor da bi bil popustil svojo soprogo in sledil drugi kratotici. — Danes nastopa Psylander v tukajšnjem kinematografu Ideal v drami »Pravi«.

Idrijski volilci!

V nedeljo, 14. t. m. ob 9. dopoldne bo

shod volilcev

v dvorani pivarne pri »Črnem Orlu«.

Udeležite se shoda vsi!
Poroča naš kandidat Etbin Kristan, pisatelj v Ljubljani!

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico.

je imelo 7. decembra v Ljubljani svoj redni občni zbor. Prišli so na občni zbor vsi izvoljeni delegati iz Šiške, Viča, Most, Jesenic, Save, Koroske Bele, Tržica in Ljubljane — skupaj 48. Kot gosta sta prisostvovala zboru sodr. Avgust Gaspari iz Trsta kot odposlanec »Tržaških del, zadrug« in sodr. Ivan Stravs, župan iz Idrije, kot zastopnik »Občnega konsumnega društva v Idriji«.

Predsednik nadzorstva revident južne železnice sodr. Kitek je pozdravil navzoče delegate ter v izbranih besedah poudarjal važnost take organizacije konsumentov, kakor jo predstavlja »Konsumno društvo za Ljubljano in okolico«. Dalje sta pozdravila zbor ss. Gaspari in Stravs — oba slaveč zadrugno misel in spodbujajoč na zadrugno delo.

O računih in poslovanju »Konsumnega društva za Ljubljano in okolico« je poročal ravnatelj sodr. Anton Kristan v temeljitim govoru. Društvo je napravilo v letu 1912/1913 denarnega prometa K 1.581.219 ter prodalo blaga v 10 prodajalnih za K 556.186.67. V lastni produkciji je napravilo blaga (kruha in žemlj) za K 29.187.59. Čistega prebitka je napravilo letos K 25.250.76. Članov je bilo 1736. Društvena aktivna znašajo K 186.114.33. — V debati so govorili ss. Zugwitz, Črnologar, Pavlin, Weiss, Colnar, Kitek, Grossek, Ogris, Dražil, Bukovnik, Snoj, Stravs, Gaspari — nakar se je poslovnoročilo vzelo soglasno na znanje. — Nadzorstveno poročilo sta podala ss. Kitek in Rudolf. — V načelstvo se je zopet izvolil sodr. Buda (Vič), v nadzorstvo ss. Colnar, Celarec, Tekavec in Turk. — Bilanca se je soglasno odobrila. Čisti prebitok na se je razdelil tako: 4 % dividenda na oddane znamke, potem se je dalo K 1000 v pogrebni sklad, K 1000 v bolniški sklad, K 252 v penzijski fond nastavlencev, ostanek pa v dispozicijski fond.

Za resnico.

Roman.

Spisal Jožef Laichter.

(Dolge.)

In ko si je rekel, da ni moralo, zabredel je takoj v drugo skrajnost. V takih hipih je mislil tudi na svoj pravnični padec, preklinjal se in tožil, zakaj se je to zgodilo. In če bi vsi ljudje tako živeli in če bi bilo tisočkrat res, da je človek le civilizirana zver — on ni smel tega in ni moral. Težko mu je bilo, mučno mu je bilo, kruto. Toda nič več se ni dalo izpremeniti. Bil je beden, vsa stranka je bila bedna.

To so bili hudi trenotki. Kajti v takih hipih ta ječa, v kateri je izgubljal kos življenja, ni bila nikakoli žrtve za domovino, pač pa kazen za lastno izgrešeno življenje in za izgrešeno smer cele stranke. »In jaz tepec — jaz sem hotel biti junak!« je stokal Ivan. »V žareči svetlobi sem se hotel drugim pokazati, kakor bi trpel za sveto stvar — in v tem — Toda tako je to prav! Naj trpim!«

In v duhu je videl v takih trenotkih malega, prihljenega mladeniča skakati okoli božičnega drevesca, obešati na vejice papirnate obrečke, sladkornate igrače. Slišal ga je smejeti se in prepevati — in naenkrat v roki osemnajstletnega morilca zablistala bodalo, zasadi se med rebra in studenec krvi se ulije na pod. In grba-

— Važna točka je bila na občnem zboru sklepanje o dveh predlogih, namreč o ustanovitvi pogrebne sklada in bolniškega sklada. Sklenilo se je: Ustanoviti oba sklada, tako da bodo odsej prejemali člani konsumnega društva za Ljubljano in okolico pogrebno podporo v znesku od K 20 do K 50 — ter od leta 1918 dalje bolniško podporo, ne da bi kaj plačevali zato! — O teh dveh napravah bom še v »Zarji« obširneje pisali, ker sta karakteristični za uspešno in pravilno delo kons. društva za Ljubljano in okolico.

Iz vseh razprav na občnem zboru je bilo jasno, da zadrugna misel na naših tleh napreduje. Delegati so prejeli obširno računsko poročilo ter Zadrugni koledar — oboje v svrhu natančnega spoznanja lastne organizacije. Da je že zadrugno porazumevanje zadobilo trdnost, so bili dokaz govori posameznih delegatov, ki so svoje tovariše pozvali na neumorno zadrugno delo.

»Konsumno društvo za Ljubljano in okolico« tudi namerava po novem letu začeti veliko akcijo v svrhu pridobivanja novih članov. Ustanovili so se že tozadevni krajevni odbori, ki store vse potrebno, da se podvoji, oziroma potroji dosedanje število članov Konsumnega društva za Ljubljano in okolico.

Prav je tako! Le čvrsto na delo!

Goriško.

— Dramatični odsek »Javne ljudske knjižnice« v Nabrežini uprizori v petek 26. t. m. dramo iz življenja rudarjev: Drama štirih revnih sten. Drama ima 4 dejanja, spisal jo je Čeh Šubert. Začetek ob pol sedmih zvečer.

— Dobrota je sirota. Iz Gorice poročajo: Josip Terpin iz Ravnice je bil obsojen na 14 dni zapore. Mesto njega pa je obsedel kazen Stefan Širok. Spoznalo se to, ko je Širok že dokončal Terpinovo kazen. Zaradi tega sta bila oba obtožena in tudi kaznovana, in sicer Širok na 24 ur, Terpin pa na 14 dni zapore, tako da ima Terpin sedaj 28 dni zapore.

Trst.

— Politični odbor, ki je bil izvoljen na nedeljski deželni konferenci, je imel dne 10. t. m. zvečer sejo s starim odborom in se je sledeče konstituiral: Predsednik Kopač Josip, podpredsednik Petejan Josip, blaginjač Kermoli Vinco, tajnik Mihevc Ignacij. Vsi dopisi, tičijo se pol. odbora, naj se naslovljajo na Mihevc Ignacija, Via Madonina št. 15.

— Zaradi pasivne resistance izhajajo vsi tržaški listi razun »Piccola« napol prazni; pri »Triester - Zeitung« je včeraj 30 tiskarjev delalo ves dan, pa še ena stran ni bila popolna.

— Ljubezen do delavstva je beseda, ki jo imajo naši preljubeznivi narodnjaki v ustih na vsakem shodu, na vsakem zborovanju in tudi na seji, ako so delavci zraven. Toda od besede do dejanja je marsikaj vmes. Pripovedka o vroči ljubezni do delavstva, za katero baje neprenehoma bije rahločutno srce naše narodne gospode, je stvar, ki dondaj koristi, ako se o njej govori na shodih in o njej piše v časopisju. Sicer pa je škodljiva, kadar jo je treba izraziti v dejanju. Ne bi bilo treba povedati, da so narodnjaki še enkrat pokazali, da je ta »ljubezen do delavstva« od znotraj votla, od zunaj pa je nič ni. Premnogo so nam podali takih dokazov. Toda, ker je tu še eden, ne bo napačno, da pomnožimo naš arhiv še z njim. Ojbanje tiskarjev imamo tudi v Trstu. Večina tržaških tiskarn je ugodila zahtevi tiskarjev. Prva, ki ni hotela ugoditi, je bila tiskarna »Edinosti«. Narodna ljubezen do delavstva je izginila na mah, ko so tirjali delavci svoje. Gospodom pri »Edinosti« bi kak narodnjak lahko odpustil, ako bi bila tiskarna »Edinost« odklonila zahteve ital. delavcev. Toda pri »Edinosti« delajo sami slovenski tiskarji, ki so vrhu tega po večini tudi navdušeni narodnjaki. Narodna gospoda je torej odklonila boljše življenje, boljši zaslužek svojim

sti mladenič se opoteka, blede, in kri teče in teče. Kri — bodalo — zevajoča rana na človeškem telesu — in pred hipom se živi človek je pod božičnim drevescem brez duše na tleh. Mraz je Ivanu pretresal ude. »Ali bi jaz mogel«, se je vpraševal, »prijeti za to bodalo, ali bi je mogel jaz — jaz zabosti v telo živega človeka?« Zatiskal je oči, obračal glavo proč, čutil potrebo, da bi prodril iz zidovja ječe, ubežati je hotel, da ne bi videl tega bodala. — Ne — ne! In tudi če bi na njegovo telo kdo posegal in ko bi mu usiljevali jeklo v roke — kakor od strupenega gada pičen bi jih vrge od sebe. Nikoli in nikoli! »Ah, raje bi dal sebe uničiti, raje trpeti, dati se pohoditi in premagati, nego da bi drl za ciljem svojega življenja z železom.«

V takih trenotkih reakcije je bil na nasprotnem polju nasilja. Skratka in popolnoma ga je zametal. Sladko se mu je zdelo, živeti v ponižnosti, trpeti, ležati v prahu in le obračati obraz proti nebu. Dasi je bilo paradokso, njemu se je zdelo, da sreča eksistira pravzaprav v nesreči. In ta ječa, v kateri je bil, se mu je izpreminjala v milo zavetišče. »Pokorim se tu, toda kaka sreča je v tem. Blagor onim, ki trpe, ker njih je nebeško kraljestvo.« To je sedaj razumeval. V notranjosti je čutil, kako mu to deje dobro, kako se očistuje, kako je prava globokost in cena življenja le v trpljenju, v ponižnosti, a ne v nasilju. In sklepal je, da načeloma vse svoje življenje uravnava po tem. Ako bo stal

Predstave 2 uri, ob 3, 5, 7 in 9.
10 v. zvišane cene. Šolski mlad. prepovedano. 6 dni od sobote 13. do četrta 18.

narodnim delavcem, svojim pristašem. S tem so podali gospodari tiskarne »Edinosti« najlepši dokaz, da so si interesi slovenskih delavcev v navskrižju z interesi slovenskih delodajalcev in da se slovenski narodnjaki voditelji precej lažje, kot trde na shodih, da lahko zastopajo interese delavcev in gospodarjev. Zakaj si pa sedaj ne prevzamemo naloge, zastopati delavce tiskarje pred delodajalci tiskarne »Edinosti«? Delavci so seveda vztrajali na svojih zahtevah in delajo pasivno resistenco. List »Edinost« izhaja že par dni tako, da je v njem več belga papirja kot tiskanega. Ampak zlika ne bi oila popolna, ako ne bi pokazali svetu še drugih vročih prijateljev delavstva, s katerimi je »Edinost« v tesnih prijateljskih odnosih. Poleg »Edinosti« je odklonila zahteve delavcev tudi tiskarna, v kateri se tiska »Corriere adriatico«, glasilo tržaških patriotov, klerikalcev in veterinarjev. Oba ta lista izhajata skoro prazna, dočim izhajajo drugi listi kakor po navadi. Giliha vkup štiriha. Vprašamo le: Bodo li se slovenski narodni delavci iz tega kaj naučili? Ali se bodo prepričali, da je od besede narodne delavske ljubezni pa do dejanskega dokaza te ljubezni veliko nepremostljivo brezno? Kdo ve, če se bodo. Kdo ve, če se bodo spametovali in spoznali zakon, ki pravi in dokazuje, da je gospodar za to na svetu, da izkorišča, delavec pa zato, da je izkoriščen in da je izkoriščen tembolj, čimbolj verjame v ljubezen do delavstva od strani narodnih delodajalcev in čimbolj je nespameten. Kdor izkorišča, ne more zastopati interesov izkoriščanih. Kdor prodaja, ne more braniti onega, ki kupuje. Kadar bodo naši narodni delavci to spoznali, se jim ne bo več zgodilo, da bodo hodili po blagoslov k hudiču.

— Jugoslovanska socialistična mladina. S 1. januarjem otvorimo tečaj za tamburanje. Starši, ki hočejo vpisati svoje otroke v tamburaški zbor, naj se oglašajo v društvenih prostorih vsak večer od pol osmih do 10, ob nedeljah od 10. do 12. dopoldne. Vpisnina znaša 40 vin. in mesečina 30 vin.

V soboto 20. t. m. bo prvo predavanje v društvenih prostorih. Predmet in predavatelja naznamimo pravočasno.

Vsako nedeljo in praznik se vrše v društvenih prostorih od 4. popoldne do pol desetih plesne vaje in plesna šola. Člani »Ljudskega odra« in »Mladeniške organizacije« imajo znaten popust.

Tamburaške vaje se vrše redno vsak torek in petek od 8. do 10. zvečer v društvenih prostorih, Rojan 12, via Appiari.

Kdor se želi vpisati v politično organizacijo, mladeniški organ ali »Ljudski odra«, naj se kar zglašajo vsak večer od pol osmih do 10. in ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. dopoldne v društvenih prostorih v Rojanu, Via Appiari 12, mezz.

— Okrajna politična organizacija II. okr. ima v soboto 13. t. m. jako važno sejo. Vabljeni so vsi odborniki in kontrola. Začetek ob pol devetih zvečer.

— Tržaški občinski svet je zboroval 10. decembra zvečer. Navzočih poslancev je bilo 68, med temi 6 socialistov in 7 narodnjakov. Socialni demokrat Doff-Sotter je predlagal, naj se tudi učenci tretje mestne šole sprejemajo v trgovsko šolo in naj se to izvrši prej ko mogoče.

— Sodrug Chiussi je podal predlog, naj dá tržaška občina 2000 kron nujne podpore ponesrečenim rudarjem v Britofu pri Divači: predlog je bil z vsemi glasovi sprejet. — Sodrug Cerniut predlaga, naj se župan na kompetentnih mestih takoj zavzame za državne uradnike, kajti če ne dobe še ta teden od vlade odgovora, nameravajo pasivno resistenco na pošti kakor tudi pri carinskih uradih, kar bi tržaško trgovstvo močno prizadelo. Župan je odgovoril, da mu stvar ni bila znana in ni vedel, da je tako resen položaj med državnimi uradniki, da pa se bo za stvar takoj zavzel in storil, kar je v njegovi moči. — Na dnevnem redu so bili potem predlogi za pokritje tistih izdatkov, s katerimi se je letos prekoračil proračun. — Sodrug Pue-

cher predlaga, naj se vodi o tem pokritju diskusija po novem letu, ker ne gre, kakor večina zahteva, da bi se vse potlačilo. Predlog je bil proti socialističnim in slovenskim glasovom odklonjen. — Seja je bila zaključena ob pol 11. zvečer.

— Škedenj. V tukajšnjih plavžih kranjske industrijske družbe ali bolje rečeno v škedenjski mesnici se je včeraj ob 12. ponesrečil nek prečkač. Lokomotiva mu je odtrgala glavo, telo pa popolnoma razmesarila, tako da so bila čreva raztresena po tleh. To je torej že šesta žrtev letošnjega leta, brez onih 53 delavcev, ki so bili pohabljeni in so deloma za delo nezmožni.

V soboto, 20. decembra ob 8. zvečer v gostilni Internacioli, Via Boccaccio

javen shod

s sledečim dnevnim redom:

Starostno zavarovanje in vojaške zahteve.

Delavci! V vašem interesu je, da se udeležite tega važnega shoda!

Sklicatelj.

Žepni koledar

za delavce in prometne uslužbence

je izšel.

Zadnje vesti.

VLADA IN EKSISTENČNI MINIMUM.

Dunaj, 11. Vodja finančnega ministrstva baron Engel je snoči izjavil, da vlada sklepa državnega zbora, s katerim se določa letni dohodek 1600 K za eksistenčni minimum, ne bi mogla predložiti na sankcijo, češ da izgubi s tem za 4 milijone davkov na leto. Vladne stranke se hotele na različne načine razveljaviti sklep, da bi ustregle baronu Englu, pa ni šlo. Pričakovati je torej, da bo vlada s pomočjo gosposke zbornice skušala ovreči ta sklep. Seveda bi bila tiste štiri milijone davkov lahko igranje dobila, če bi se bil sprejel predlog socialnih demokratov, da se nekoliko zviša davek za največje dohodke.

SOCIALNO ZAVAROVANJE.

Dunaj, 12. Včeraj je imel pododsek za socialno zavarovanje sejo in je razpravljalo o posebnih določbah za Galicijo in Bukovino. Za poročevalca v odseku je bil izvoljen dr. Krek. Glavni odsek ima dne 19. decembra sejo.

AVSTRIJSKA DELEGACIJA.

Plenarna seja.

Dunaj, 12. Včeraj je avstrijska delegacija nadaljevala generalno razpravo o proračunu zunanega ministrstva. — Čaykowski je izjavil, da bodo Poljaki ne glede na težavni finančni in gospodarski položaj kakor po navadi glasovali za proračun, upajo pa, da zvišanje izdatkov ne bo presegalo potrebne mere (i karpada nel. Balljak (Srb) pravi, da je za monarhijo iz političnih in narodnih razlogov važno, da ostane v dobrem razmerju do Srbije in Črne gore. Zato je treba zdrave jugoslovanske politike. Tam, kjer prebivajo Hrvatje in Srbi, se mora prebivalstvo prepričati, da so njegovi narodni in politični interesi v monarhiji zadovoljni zavarovani! To zaupanje prebivalstva se pa ne sme omajati s sovražno politiko proti njegovim rojakom v sosednjih slovenskih deželah. Trditve, da nasprotuje dohod Srbije k Jadranu morju interesom monarhije, nima zmisla; s tem bi se ravno odpravil trajen vzrok sporov med Srbijo in Avstrijo, Srbija pa bi postala sposobnejša za sprejemanje avstrijskih industrijskih produktov. Dvomiti je, da je bilo treš-

da izginjati sedaj nekam v daljavo. Misli so bile mirne, prijetne. Ivanu se je zdelo, kakor da plove v ladji po tihi gladini. Na levo, na desno so bregovi — ve za nje, toda čemu k bregovom, čemu sploh bi gledal tja? Samo ležati v ladji, zatisniti oči in lahko, v pozabljenoj samega sebe, plavati po gladini.

Nekaj podobnega se je godilo z njim. In muha je brenčala pod stropom, in on je vedno zrl za njo in vedno muje bilo krasno. Tu je švignil solnčni žarek v sobo, zatrepetal prav pri postelji.

In skočil je na tla, obul cipele, odprl okna, gledal vun. Jutranji zrak ga je ohladil. Bil je čist, osvežil se je v baš minoli noči, ni bil nasičen z umazano vsakdanostjo velikomestnega dne. Delavci so capljali po ulicah, povsodi je bilo prasto in širo, šum se ni razlegal doli. Ivan je hitro dihal.

A naenkrat se je zasukal, segel po tobaknici, ležeči na nočni mizici. Vzel je cigareto, zažgal jo in izpustil višnjevkast oblachek dima v jutranjo praznoto. In gledaje za oblachkom izginjajočega dima, je mislil, kakšno življenje začne zopet. Njegove oči so se pomladile, hrepeneče so se smehljale.

Po stolpih so zapeli zvonovi. Vzbujali so Prago. In Praga, kolikor se je dala pregledati iz okna, je čakala sedaj vsa nanj.

(Dolge.)

za ustanovitev Albanije, ki bo gotovo torišče novih nemirov, vsakovrstnih afer kakor Prochaskove, Paličeve, Skodrine afere. Z zunanjo politiko, ki se je v času balkanske krize vodila proti Jugoslovanom, se strinja notranja politika vlad proti domačim Hrvatim in Srbom. V Bosni je bilo izjemno stanje, Srbom se je vzela cerkvena avtonomija, v Dalmaciji je bilo podobno kakor ob izjemnem stanju, na Hrvaškem je bil absolutizem in komisariat. Vsi interesi monarhije zahtevajo, da se ta politika temeljito izpremeni.

Zelo obširno je govoril bivši ministrski predsednik baron Beck o zunanji in notranji politiki. Dejal je, da morda še nikdar v zgodovini monarhije ni bila zunanja politika tako odvisna od rešitve notranjih problemov kakor sedaj. Čuden učinek balkanskih dogodkov je v tem, da je postal celo češko - nemški problem veliko nujnejši. Metoda v reševanju narodnega problema se mora izpremeniti. Na Dunaju in v Budimpešti, v Zagrebu in v Sarajevu — povsod mora biti enaka smer, in sicer taka, da se vlada notri, ne pa vun. Zaradi gospodarskega položaja se ni treba vdajati skrajnemu pesimizmu, ali vladi nalaga resne dolžnosti. Kdor hoče žeti zlato, mora sejati delo.

Govoril je še Klofač, potem se je zaključila seja, ker so imeli delegatje obed pri cesarju.

Bosanski odsek.

Dunaj, 12. Bosanski odsek avstrijske delegacije je imel včeraj sejo in je nadaljeval razpravo o bosanskem kreditu. Govorili so krščanski soc. Fuchs, Niedrist, Baerenreither, ki je dejal, da bi se bilo moralo državnopravno razmerje Bosne in Hercegovine do monarhije z aneksijo izpremeniti, namesto tega se je vpliv obeh vlad na Bosno še poostil. Potem je govoril finančni minister Bilinski, za njim pa baron Schweigel in Laginja. Prihodnja seja bo 16. decembra.

GALIŠKA VOLILNA REFORMA.

Lvov, 12. Poljski demokratje in nacionalni demokratje se pogajajo o načinu, da bi dosegli sporazum o vseh spornih vprašanjih volilne reforme. Če se doseže tak sporazum, se močno pospeši rešitev reforme.

OGRSKA DELEGACIJA.

Dunaj, 12. Včeraj je ogrska delegacija na plenarni seji nadaljevala razpravo o zunanjem proračunu in grof Tisza je povzročil velik kraval. Govoril je najprej grof Apponyi, ki je dejal, da izjava za „status quo“ ni bila nedolžna stvarca, in da smo svoje stališče nenadoma izpremenili, je zelo škodovalo našemu ugledu na Balkanu. Govor grofa Tisze dne 19. januarja je popolnoma premaknil naše razmerje do balkanskih držav, zlasti do Rumunije. Govornik noče trditi, da je postala Nemčija nezvesta svoji zvezi z nami, ampak bila je velika politična napaka začenjati akcijo, ne da bi se prej prepričali o stališču svojih zaveznikov.

Govornik nastopa proti imenovanju grofa Czernina za poslanika v Rumuniji, češ da je razširjal nauke zoper madjarsko nacionalno državo. Grof Tisza ni mogel preprečiti tega imenovanja, to je rezultat njegove politike.

Nato je govoril sekijski načelnik grof Wickenburg, potem pa min. preds. grof Tisza. Polemiziral je z Apponyjem in dejal: Koalijski režim je nanasel težko neizmerno škodo, tako da bo treba poštenega dela dolgih let, preden se to izbriše.

Pri teh besedah so se pojavili burni kliki od opozicije: Pošteno delo s sodnijsko dokazano panamo! — Rakovszky: Deželo plenijo!

Tisza: Menda tudi delegatu Rakovszkemu ne pride na misel, da bi dvomil o mojem poštenju. — Rakovszky: Ne, ampak panamista ščitite! — Tisza: Če ne dvomite o mojem poštenju, ne igrajte tukaj komedije! (Velik hrup). Potem je govoril Berzeviczy in zopet izzival viharne proteste. Predsednik je zvonil in klical na red. Včasih je bilo tako, da se ni razumela nobena beseda. Vaszony pravi: Čim sliši predsednik besedo „panama“ se zgane. Nesreča je, da se razteza panama čez vse. — Ko se umiri hrup govori še Chorin in Lovaszy. Nato se zaključuje seja.

PULJSKI OBČINSKI ŠKANDAL PRED CELOVŠKO POROTO.

Celovec, 11. Danes, tretji dan obravnave, se je končalo dokazilno postopanje in sta podala strokovnjaška izvedenca svoje poročilo. Na popoldanski obravnavi je bil Vittorio oproščen. Obtoženec Horrak in izvedenci so izjavili, da se Vittorio ni udeleževal poneverjenj. Vsled tega je odstopil državni pravdnik od obtožbe proti Vittoriju in predlagal takojšnjo oprostitve Vittorija. Po četrturnem posvetovanju je proglasil sodni dvor, da je Vittorio oproščen. — Jutri popoldne bodo govorili zagovorniki. V soboto opoldne bo najbrže razglašena sodba.

POŠTNA TATVINA V ISTRI.

Pazin, 11. Sploši ob pol 8., ko se je peljal poštni voz na kolodvor, so neznan tatovi odprli vrata s ponarejenim ključem in ukradli 17.500 kron. Pozneje so našli v grmovju dve prazni vreči in 1600 K. Nekatere sumljive osebe, ki so jih prijel, so morali zopet izpustiti, ker jim niso mogli ničesar dokazati.

ARETIRAN DEŽELNI POSLANEC.

Lvov, 12. V Mysynu pri Kolomei so aretirali bivšega dež. poslanca Mihaela Zalaczuka, ker je nabiral vojaškoobvezne rusinske kmete za izseljevanje in ker je pomagal ljudem iz dežele.

ZVEZA ZA POSPEŠEVANJE TUJSKEGA PROMETA V LJUBLJANI.

Gradec, 12. Današnja »Tagespost« poroča iz Ljubljane, da bo kranjski deželni odbor v najkrajšem času podežell »Zvezo za pospeševanje tujkega prometa«. Deželni odbor bo zvezo izdatno subvencioniral. (Ali pripravljajo deželni kristjani zopet novo korito?)

OBSOJENA SLEPARJA.

Reka, 11. Danes sta bila obsojena predstojnik mestnega vojaškega urada Josip Blasevich in njegov sokrivec Katnich, ker sta se dala podkupovati in sta dosegla, da so bili nekateri mladeniči oproščeni od vojaške službe. Blasevich je bil obsojen na 4 leta, 300 K globe, izgubo službe, na šestletno izgubo državljskih pravic in na povrnitev zneskov, ki jih je dobil za svoja sleparstva. Devetmesečen preiskovalni zapor mu je vštet. Katnich je bil obsojen na tri leta ječe, globo 1500 K in na 5letno izgubo državljskih pravic. Deset mesecev preiskovalnega zapora mu vštejejo. Državni pravdnik in zagovornik sta prijavila priziv.

ZABERNSKA AFERA.

Straßburg, 11. Sluga polkovnika Reutteria, ki je v neki trgovini povedal svoje zasebno mnenje o aferi, je bil zato obsojen na 5tedenski zapor.

Straßburg, 11. Vojno sodišče je izreklo sodbo proti rekrutom, ki so spravili zabernsko afero v javnost. Henk je bil obsojen zaradi nepokorščine in zaradi nabiranja podpisov na 6 tednov, Scheibel in Blelli zaradi nepokorščine in zaradi udeležbe pri nabiranju podpisov vsak na tri tedne. Rzsodba pravi, da se rekruti niso pregrešili težko proti disciplini.

PODMORSKI ČOLN SE JE POTOPIL.

London, 12. Podmorski čoln »C 14« je pri vходу v plimoutsko luko zadel ob parni čoln in se čez dve minuti potopil. Moštvo se je rešilo.

Stajersko.

— Občinski svet v Trbovljah. V poročilu o zadnji seji občinskega odbora se nam je vrnila neljuba pomota: Ne gosp. Drnovšek, temveč klerikalni odbornik g. Cestnik je odobral nepravilno zaračunavanje grobov. Občinski odbornik g. Dernovšek se v debati ni oglašil k besedi.

Moderci v vseh modernih oblikah,

moderčki, potrebščine za moderce,

rokavice, parfumerija, nogavice,

moderne ulasnice, broške, igle za klobuku, pajčolani, torbice itd, vse v največji izbiri v modni trgovini za dame

P. Magdić, Ljubljana

nasproti glavne pošte.

— Trbovlje. Prosimo vse one delavce, ki so dobili za leto 1913 plačilni nalog za osebno dohodarino (dohodninski davek), naj se zglase s plačilnim nalogom v pisarni »Delavskega doma«. — Anton Ule.

Odgovorni urednik Etbin Kristan.

Izdaja in zalaga založba »Zarje«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Čez 10.000 komadov ostankov najnovejšega blaga za obleke, je zopet ta teden došlo na zal. podjetja zvezdnih tkanin

„Hermes“ brata Wokač

v Ljubljani,

Šelenbugova ulica št. 5.

v prvem nadstropju

Prodajajo se

vsako sredo in soboto

za skoro polovično ceno.

Za božična in novoletna darila

priporočamo mi tvrdko

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg 25.

Nizke cene, solidno blago in dobra postrežba.

Okasija v briljantnih predmetih.

Lastna protokolirana tovarna ur v La Chaux de Fonds, Švica.

Glavno zastopstvo tovarne ur

„ZENITH“

Pozor!

Ker so vžigalice jugoslovansko socialno demokratične stranke ze pošlje priporočila se v marljivo odjemanje vžigalice „Arbeiterwille“. Naroča se jih pri upravi „ZARJE“ v Ljubljani.

Občno konsumno društvo v Trbovljah

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporočila svoje bogato zalogo manufakturnega blaga, vedno svežega špecerijskega blaga kakor tudi otroških oblek, delavskih oblek, srajc, ovratnikov, čevljev itd.

po najnižji ceni.

Vabi se torej cenjene člane, da vse svoje potrebščine nabavljajo v svojem lastnem podjetju. Član lahko postane vsakdo, kateri plača pristopnino in delež v obrokih do 40 kron.

Načelstvo.

Žepni koledar

za slovenske delavce in prometne uslužbenke izide vsako leto v založbi „ZARJE“.

Za letnik 1914. naj se organizacije že sedaj naroče, da ga dobe pravočasno. — Cena mu bo kakor vsako leto K 1.—.

Naroča se pri upravi Zarje v Ljubljani.

Občno konsumno društvo v Idriji

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

**Glavna prodajalna v lastni hiši.
Tri filijalke.**

Valjčni mlin na lastnem posestvu v Podroteji pri Idriji.

Istotam še dve lastni hiši, gozd in dva travnika. Ima nad 670 članov ter nad pol milijona letnega prometa. Vljudo vabi sl. občinstvo mesta Idrije in okolice na pristop. V svojih prodajalnah prodaja za svoje člane vsake vrste manufakturnega, špecerijskega in drugega blaga po stalnih cenah.

Toči pristna vina in žganja, kupljena naravnost iz vinorodnih krajev.

Društvo sprejema od članov tudi hranilne vloge ter jih obrestuje po

5%

NAŠI ZAPISKI

Socialistična revija.

Izide na leto dvanajst števil.

Cena:

Za Avstro-ogrsko za vse leto 5 K. — Za Nemčijo 5'80 K, za ostale države 6'40 K. — Za organizirane delavce in dijake 3'60 K. Celi letniki leta 1910., 1911., in 1912. po 2'50 K.

Posamezna številka po 42 vinarjev.

Naročnina se pošilja upravi „Naših Zapiskov“ v Gorici.

ŽENSKI LIST

glasilo socialističnega ženstva

Urednica: Alojzija Stebi v Ljubljani.

Izhaja v Ljubljani po enkrat na mesec. Stane na leto 1'20 K. — Posamezna številka 10 vin.

Naroča se pri upravi: Ženski list v Ljubljani.

**Priporočamo delavstvu sledeče knjige in brošure, ki jih ima v zalogi
založba „Zarje“ v Ljubljani.**

Pripovedni spisi:

Etbin Kristan: Francka in drugi. Cena 50 vin.
S. Machar: Magdalena. Preložil dr. Anton Dermota. Cena 2 K.
Hans Kirchsteiger: Pod spovednim pečatom. I. del. Cena 260 K.
Hans Kirchsteiger: Pod spovednim pečatom. II. del. Cena 2 K.
P. Mihalek: Iz nižin življenja. Cena 1 K.
M. Gorkij: Mati. Cena 4 K.
E. Zola: Rim. Prevel Etbin Kristan.

Znanstveni spisi:

Dr. Drag. Lončar: Politično življenje Slovencev.
Dr. Drag. Lončar: Dr. Janez Bleiweis in njegova doba. Cena 1 K.
Dr. Ivan Prijatelj: Prešernov spomenik. Cena 80 vin.
Dr. Ivan Prijatelj: Drama Prešernovega življenja. Cena 40 vin.
Abditus: Občinski socializem.

Agitacijska izdajanja:

— Vojna in socialna demokracija. Cena 30 vin.
— Program socialne demokracije v Avstriji. Cena 6 vin.
— Vun z enako volilno pravico. Cena 4 v.
— Zvišanje duhovniških plač. Cena 10 v.
Etbin Kristan: Primož Trubar in slovensko ljudstvo. Cena 8 vin.
Liberatus: V dobi klerikalizma. Cena 40 v.
— Razprava VII rednega zbora jugoslovanske soc. dem. stranke. Cena 60 vin.
Oto Bauer: Narodni ali razredni boj. Cena 6 vin.
— Lurška pravljica. Cena 50 vin.
Ljudski oder: Moderni razvoj. Troje predavanj soc. poslancev. Cena 40 vin.

Knjižica časopisa „Naprej“.

Ant. Kristan: Socializem. I. zvezek. Druga izdaja. Cena 20 vin.
Ant. Kristan: Socialna demokracija in kmetsko ljudstvo. Cena 10 vin.
Ant. Kristan: Zakaj smo socialisti? Cena 14 vin.
K. Marx in Fr. Engels: Komunistični manifest. Cena 40 vin.
L. Wurmund: Katoliško svetovno naziranje in svobodna znanost. Cena 70 vin.
Karl Kautsky: Kdo uničuje proizvodnjo v malem. Cena 30 vin.
Karl Kautsky: Kapitalistični razred. Cena 30 vin.
Karl Kautsky: Proletariat. Cena 30 v.
Karl Kautsky: Razredni boj. Cena 40 v.
Karl Kautsky: Država bodočnosti. Cena 50 vin.
Etbin Kristan: Nevarni socializem. Cena 30 vin.
Etbin Kristan: Strahovi. Cena 30 vin.
Anton Kristan: O konsumnih društvih. Cena 20 vin.
E. Kristan: Narodno vprašanje in Slovenci. Cena 30 vin.

Koledarji:

Žepni koledar za leto 1913. Cena 1 K.
Družinski koledar za leto 1913. Cena 1 K.
Zadružni koledar za leto 1913. Cena 30 vin.
V zalogi so tudi še letniki 1912, 1911, 1910 in starejši.

Naši Zapiski.

Dobe se po 2 K kompletni: 1908, 1909, 1910, 1911, 1912.

„Zarja“:

letniki za leto 1911/12, 1912/13, vezana po 14 kron.

Naročila in pisma
je naslavljalati na

Založbo „Zarje“ v Ljubljani.